

VZROKI ZA NASTANEK RZP

Delovanje in učinki pritiska na nastanek RZP

Delovanje pritiska na kožo in podkožne strukture še posebej nad kostnimi štrlinami povzroči, da se koža in tkiva pod kožo stisnejo in deformirajo. Koža, ki je izpostavljena delovanju pritiska, je v začetku videti bleda, zaradi zmanjšanega pretoka krvi in zaradi nezadostne oskrbe tkiva s kisikom. V primeru, kratkotrajne motnje, se krvni pretok in barva kože sčasoma povrneta v normalno stanje. Dolgotrajnejša motnja preskrbe tkiv povzroči kopičenje celic, zamašitev kapilar, ishemijo, kar se kaže tudi s površinsko ali globljo razgradnjo tkiva

Delovanje in učinki strižnih sil na nastanek RZP

Strižne sile nastanejo takrat, ko sila pritiska deluje na površino kože pod kotom in se različne plasti kože in podkožja ter spodaj ležečih kosti gibljejo druga čez drugo in s tem povzročajo deformacijo tkiva. Tkiva imajo različno odpornost na vpliv strižnih sil. Zaradi delovanja strižnih sil se tkivo pod kožo in krvne žile spremenijo postanejo deformirane, raztegljive in stisnjene, medtem ko se na površini kože vidi le gubanje kože.

Delovanje in učinki sil trenja na nastanek RZP

Trenje ne povzroča neposredno RZP, vendar je povezano z razvojem strižnih sil v koži in globokih tkivih. Sila trenja na točki stika med pacientom in podporno površino je odvisna od pravokotne sile in koeficienta trenja kože ter stične površine. Večja kot je pravokotna sila, večja je sila trenja. Sile trenja delujejo, kadar vlečemo pacienta po postelji, namesto da bi pacienta dvignili. Na koeficient trenja na kožo vpliva tudi narava tekstila. Grob tekstil ustvarja večje koeficiente trenja.

Vpliv vlažnosti kože in mikroklima na nastanek RZP

Koža postane vlažna zaradi potenja, inkontinence, drenaže rane ali fistule. Povišana telesna temperatura je dejavnik tveganja za nastanek RZP. Povečanje temperature za 1° C poveča metabolizem in potrebo po energiji ter oksigenaciji tkiv za 10 %. Mikroklima v povezavi z vlažnostjo in temperaturo, vpliva na pojav RZP I. in II. stopnje.

Notranji dejavniki

Poleg zunanjih dejavnikov je v literaturi opisana še kombinacija številnih dejavnikov, ki nastanejo kot posledica stanja organizma. Te dejavnike lahko imenujemo tudi notranje dejavnike tveganja. Šavrin in Ščavničarjeva (2010) navajata, da je teh dejavnikov več kot dvesto. Predstavili bomo le nekaj notranjih dejavnikov, ki povečujejo tveganje za nastanek RZP. Ti dejavniki so dejavniki, ki vplivajo na aktivnost in gibljivost pacienta, motnje v perfuziji in oksigenaciji tkiva, prehranjenost pacienta, vlažnost kože, starost posameznika, spremembe v občutenju, laboratorijski izvidi, splošno zdravstveno stanje pacienta in pridružena obolenja.